

JORDAN HAXHINIKOLLA

Barshësi

BIBLIOTEKA
SHTETIT

8JH-32

405

TREGIME

814-32

M35

JORDAN HAXHNIKOLLA

BARDHESI

tregime

1123

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

BARDHËSI

Në muzgun e ditës që po lindte, ndërtesa e re e spitalit të qytetit dukej si një masiv i mbështjellë nga një tis i hollë mjegulle. Qyteti po zgjohej nga qetësia e thellë e natës. Autobusi i parë, që bënte linjën spital-qytet, qëndroi përpara derës së hekurt. Që andej zbritën sanitarët, gratë e lavanterisë dhe njerëz të tjerë.

Infermierja e rojës së repartit të kirurgjisë, Djella Naska, hapi gojën nga pagjumësia dhe shtriqi duart. Edhe kur bënte rojë Djella kishte mjaft urgjenca. Dhe çfarë urgjencash! Nga më të vështirat. Salla e operacionit priste e përcillte të sëmurë. Të tre mjekët, Hasani, Naimi dhe Petriti vetëm në orët e vona, të lodhur e të rraskapitur, dilnin nga salla për të shkuar në shtëpi. Por atë mbrëmje Djella e kaloi mirë. Urgjenca nuk pati. E vetmja e sëmurë që e shqetësoi disa herë gjatë natës qe Kristavgjia, pacientja e dhomës nr. 2.

...Infermierja kontrolloi të sëmurët një për një. Më në fund, hyri në dhomën e Kristavgjisë.

— Mirëmëngjes!, — përshëndeti.

Rrezet e diellit qenë futur nga dritaret dhe ngrohnin shtratin ku flinte Hëna, një grua kooperativiste.

«Së shpejti vijnë mjekët dhe ata duan rregull», —

mendoj infermierja e rojës. Djella hapi dritaren dhe ajri i freskët u fut në dhomë.

— Qenka bërë ditë!, — u dëgjua zëri i Hënës.

— Shoqet e tua tani kanë dalë me kohë në arë, — tha me zë të ëmbël Nora, shitëse zarzavatesh.

— Ne dalim shpejt! Bujqësia ka punë dhe jo llafe. E sëmura tjetër, Besnikja, hapi sytë me përtesë.

— Pse na zgjoni kaq herët!?, — i tha ajo Djellës e pakënaqur. Gratë qeshën. Qeshi edhe Djella.

Teuta, që rrinte në shtratin nr. 11, zbriti nga krevati, mori sapunin dhe peshqirin e doli jashtë për t'u larë.

— Ja ç'do të thotë të jesh e re!, — tha Hëna.

— Dikur edhe ne kemi qenë si ajo: të shkathëta, të freskëta.

— Po, kemi qenë.

— Na ishte njëherë... — u tall Besnikja.

— Fillove ti nga përrallat?!

— Ç'të bësh! Kush e shtyn këtë ditë. Uf, sa keq! Pa hapur sytë mirë fillon e të pushton mërzia.

Hëna ngriti kokën dhe iu drejtua të gjithëve:

— Së shpejti unë ju lë shëndetin. Doktor Hasani më tha të lajmëroj burrin që të vijë të më marrë.

— Lum ti!

Hëna ishte operuar nga dhjami, që i qe shkaktuar nga ngritja e peshave të rënda. Vite me radhë kishte ngritur bucela me ujë, i hidhte në shpinë, i lidhte me litar dhe nisej për në shtëpi. I dridhej shpirti kur e kujtonte. Kooperativistët ndërjuan një kanal ujësje-llës dhe sollën ujë me bollëk. Hëna e hodhi litarin tutje, por dhjami i mbeti.

Teuta u kthye nga banja, e freskët si një lule. Përshëndeti shoqet dhe u fut në shtrat.

— U lave?, — e pyeti Djella.

— Po.

Vajza nxori nga poshtë jastëkut një pasqyrë të vogël dhe u pa me kujdes. Mblodhi buzët. Nxori dhembët. Pastaj ngriti njërën vetull. Siç u duk, mbeti e kënaqur nga pasqyra. Buzëqeshi. Pastaj, sikur të ishte kujtuar, ktheu sytë nga Kristavgjia.

Në qytet e njihnin të gjithë Kristavgjinë; gazeta lokale kishte shkruar disa herë për të, i kishte botuar fotografinë si punëtore e dalluar. Qe shtruar për një dhembje në fund të barkut, të cilën mjekët ende nuk e kishin përcaktuar se nga vinte. Hasani kishte mendimin e tij, kurse Naimi, me sa dukej, nuk qe i një mendjeje me të. Sa herë që doktor Hasani e prekte në fund të barkut me atë dorën e tij të madhe e lesh-tore, Kristavgjia hidhej përpjetë nga dhembja. E vërteta është se gruaja kishte besim të madh te mjeku i vjetër. Ajo e mbante mend Hasanin që prej shumë kohësh. Tërë jetën e tij ai e kishte shkrirë në repartin e kirurgjisë duke operuar njerëz të sëmurë dhe që kishin pësuar aksidente. Tani ai ishte plakur, por kishte mbetur gjithnjë njeri i mirë e i dashur për të gjithë.

Djella iu afrua së sëmurës.

— Kristavgji, si je sot?

— Sëmurë jam, moj Djella.

— Mos u mërzit! Do t'i them mjekut të të vizitojë.

Nga qoshja u dëgjua zëri therës i Besnikes:

— Ah, lëre! Tani do të marrë fund çdo gjë. Mjerë kush ka keq, pa mjekut aq i bën.

— Pse flet ashtu, Besnike?, — e ndërpreu Hëna.

— Pse, si do ti që të flas! Sipas qejfit tënd?

— Mjekët bëjnë çmos për të na shëruar. Thua se ata nuk duan që ne të shërohemi, a? Po dhe mjekët kanë vështirësitë e profesionit të tyre, — foli Kristavgjia.

— Ashtu e ka Besnikja. Lëshon ndonjë fjalë si bombë.

Arsimtarja u zemërua.

— Ky është mendimi im. Ju pëlqen apo jo, mua aq më bën.

Nga korridori u dëgjua zëri i trashë i Hysos, që shpërndante ushqimin.

Hëna e Teuta u ngritën nga shtrati dhe nisën të ndanin mëngjesin bashkë me Djellën.

— Do të hash një çikë?, — e pyeti Djella të sëmurën e shtratit nr. 10.

— Nuk më hahet.

— Teuta, — i tha infermierja maturantes së gjimnazit, — ndihmoje ca Kristavgjinë!

Vajza u çua, iu afrua së sëmurës dhe filloi ta konte me lugë si fëmijë. Në dhomë pllakosi heshtja. Dëgjoheshin vetëm përplasjet e lugëve të vogla pas gotave.

Djella u shërbente të sëmurëve të dhomave nr. 2 dhe nr. 3. Ajo qe e re, rreth 25-vjeçe, me një trup të shëndoshë e të lidhur, me flokë gështenjë, me dy sy të mëdhenj mbi të cilët kalonin si dy harqe të shkurtra vetullat e holla. Shkollën për infermiere e kishte bërë në Korçë. Qysh në fillim e emëruan në spital në repartin e kirurgjisë. E nisi punën me dëshirë të madhe. Zbatonte urdhrat e mjekëve, u shërbente të sëmurëve me dashuri dhe kështu, pak e nga pak fitoi mirënjohjen e tyre. Mjekët e respektonin për kujdesin që tregonte.

Djella kishte një natyrë të dashur. Në trup vinte e shkurtër. Flokët i mbante të mbledhur nën skufjen e bardhë. Kur ndonjë tufë e vogël floku i dilte jashtë

kapuçit, fytyra e saj merrte një bukuri që të bënte për vete.

Atë ditë Hasani erdhi shpejt nga mbledhja e mën-gjesit. Pas tij vinin dy kirurgët e tjerë: Naimi dhe Petriti.

Sa vuri këmbë në repart, mjek Hasani e pyeti:

— Si është Kristavgjia?

— Sëmurë, doktor.

— Hm!, — ia bëri mjeku duke rrudhur vetullat.

— Hëngri ndopak?

— Nuk i hahet.

Kryekirurgu u fut në dhomën nr. 2 me duart e li-dhura pas shpine.

— Si je, Kristavgji?

— !!!

— Nuk ka fjetur gjithë natën, doktor, — ndërhyri Teuta.

— Rënkon, — foli Hëna.

Mjeku i pa të sëmurat një e nga një me vështri-min e tij të stërvitur.

— Sot më dukesh më mirë, Kristavgji.

E sëmura buzëqeshi.

— E thoni për të më bërë qejfin, — foli ajo.

Shefi lidhi duart nga pas dhe iu afrua.

— Një ditë do të dalësh që këndeje e shëruar. Dë-gjomë mua! Kur erdha tani në spital, takova te dera tët shoq. «Po ti ç'rri këtu, — i thashë, — Kristavgjia do të bëhet mirë...».

— E ç'të bëjë dhe ai... , — tha ngadalë Kristav-gjia.

— E merr malli për ty si duket. Ka ardhur që me natë të të shohë, — bëri shaka mjeku.

— U lodh.

— Pse flet ashtu? Ai të ka shoqe jete.

Besnikja ngriti zërin me sa fuqi pati:

— Është burri yt dhe duhet të interesohet. Unë, po të shoh se im shoq nuk ma var tani që jam në spital, ia rregulloj qejfin.

Mjekët qeshën. Djella iu afrua Kristavgjisë dhe i rregulloi shtratin. Ngriti sytë dhe vështrimi i saj u kryqëzua me atë të Petritit. Djella u skuq. Hoqi vështrimin dhe iu afrua Hasanit. Naimi rrinte pranë shtratis me duar të kryqëzuara përpara gjoksit dhe heshte. Ai gjithnjë heshte. Asnjëherë nuk fliste përpara mjek Hasanit. Mblidhte duart mbi gjoks dhe shikonte herë të sëmuret herë shefin; kur e pyesnin, përgjigjej shkurt me një po ose jo, ose tundte kokën e tij pak të madhe. Ndërsa Petriti ndryshonte nga ai. Mjeku i ri qe mjeshtër i fjalës dhe fliste më tepër sesa dinte. Hasanit i bënte nderime të mëdha me ato gjestet e veta të studjuara e plot elegancë, i paraqiste kartelat e të sëmurëve, ia lexonte me zë prej aktori, ndërsa Hasani, me sytë gjysmë të mbyllur, e dëgjonte me vëmendje duke murmuritur: «Mirë, shumë mirë».

Hasani u kthye nga Djella.

— Ti ishe rojë mbrëmë. Je e lodhur, prandaj mund të ikësh të pushosh.

— Ja, edhe pak.

Mjekët dhe infermierja dolën nga dhoma nr. 2. Djella u fut në infermieri, hoqi bluzën dhe u bë gati për të dalë. Pas saj hyri Petriti.

— Djella, u lodhe gjatë rojës?

— Pak.

— Po të mbyllen sytë!

— Do të vete të fle.

— A sheh ëndrra, Djella?

— Shoh!

— Po mua, a më sheh ndonjëherë?

Infermierja ngriti supet lart dhe buzëqeshi.

— Jo.

— Shumë keq. Kurse unë të shoh çdo natë...

Petriti iu afrua. Djella qëndroi në këmbë, me çantën në dorë.

— Do të takohemi?

— Po tallesh me mua?

— E kam me gjithë mend, Djella.

Ajo e pa në sy. Petriti që i pashëm, me ballin të gjerë, supet të gjera. Çdo gjë që e bukur tek ai njeri: duart, flokët, sytë, veshët. Çdo gjë. Megjithatë, ajo nuk e besonte.

Petrin Lamia po mbushte dy vjet që punonte në repartin e kirurgjisë. Kirurgjia i pat pëlqyer që gjatë jetës studenteske. Iu vu asaj me mish e me shpirt dhe, kur e transferuan në spitalin e rrethit, e caktuan të punonte si kirurg pranë Hasanit dhe Naim Kurtit. Qyteti vitet e fundit që transformuar. Blloqe të tëra banesash qenë ngritur buzë rrugëve duke ia ndryshuar pamjen. Ndërmarrje të reja ngriheshin në periferi të tij, me oxhaqet e larta nga dilnin pa pushim shtëllunga tymi të zi. Banorët qenë shtuar. Kryekirurgu i spitalit, mjek Hasani, pak e nga pak po plakej dhe po i afrohej pensionit. Kohët e fundit ai ankohej për marrje mendsh, për hipje të tensionit të gjakut dhe operonte vetëm rastet e rënda e të vështira. Vërtet ishte dhe Naimi, por operacionet qenë shtuar aq shumë, sa ata të tre mezi u bënëin ballë. Petriti i ishte futur kirurgjisë seriozisht dhe ëndërronte të bëhej kirurg i mirë. Ishte rreth 27-vjeç, po dukej më i ri. Vishej mirë dhe me shije. Pantallonat i mbante të rregullta, ndërsa këmishët më të preferuara kishte ato me ngjyrë të bardhë. Petriti që mjeshtër në lidhjen e nyjës

së kravatës. Që kur qe student në fakultet i kishte dalë nami për këtë punë. Studentët vraponin në dhomën e tij për të lidhur kravatat, sidomos në vigjilje të festave apo mbrëmjeve të vallëzimit. Me vajzat i kishte ecur gjithnjë. Në spital i vinte përqark Djellës. Me sa dukej dhe ajo e simpatizonte, por ngurronte t'ia hapte zemrën. Ai e kuptonte se ajo nuk qe indiferente ndaj tij. Në fund të fundit Djella ishte një vajzë me ndjenja e me ëndrra.

Dera e dhomës së mjekëve trokiti. Petriti ndërpreu fillin e mendimeve. Ai e njihte mirë atë të trokitur. Vetëm Djella trokiste në atë mënyrë.

— Mirëdita, doktor!

— Përse më thërret ashtu, Djella?

— Po si të të thërres?

— Thjesht, Petrit. Dëgjo; Djella. Sot jam rojë dhe kam vendosur të operoj Teutën.

— Teutën?

— Po.

— Bisedove me shefin?

— Bisedova.

— Po atë sikur do ta operonte Naimi.

— Lëre atë, Djella! Nuk më pëlqen kur operon.

Është i rëndë.

— Po të të dëgjonte, me siguri do të ta tregonte qejfin.

— Ia kam thënë në sy.

Djella qeshi.

— Nuk më besohet!

— Për fjalë të nderit, ia kam thënë.

— E pra ai ka një zemër të mrekullueshme. Në radhë të parë mjeku duhet të jetë njeri, pastaj teknik. Kurse ti...

— Kurse unë?

— Ti je tjetër tip. I merr gjërat lehtë.